

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับสินบน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙
เทศบาลตำบลท่าผา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง

ความหมายของการทุจริต สินบน

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือ ผู้อื่นหรือ กระทบการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตาม กฎหมายอื่น

“ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สิน ของ แผ่นดิน

๒. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การ ยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้ กระทบการ หรือไม่กระทบการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เทศบาลตำบลท่าผา ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของ การดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

แนวทางการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริตและมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยง
๒. ประเมินความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ ตามตารางคะแนน โดยกำหนดระดับที่เหมาะสมกับประเด็นความเสี่ยงนั้น ๆ ๕ ระดับ เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงและความสำคัญโดยพิจารณาจาก
  - ๒.๑ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
  - ๒.๒ ผลกระทบของความเสี่ยง หากเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด

ตารางที่ ๑ : เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

ตารางที่ ๒ : เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. วิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ซึ่งจะบ่งบอกถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาส} \times \text{ผลกระทบ}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๔ คะแนน

ตารางที่ ๔ : การแบ่งระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

- ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ
- สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน/หลายหน่วยงานภายในองค์กร/มีหลายขั้นตอน >> จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก/คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน >> ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
 ของเทศบาลตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ จากประชาชนที่มาติดต่อขออนุญาตก่อสร้าง ตามพรบ.สิ่งปลูกสร้าง ในขั้นตอนขอใบอนุญาตก่อสร้าง เป็นต้น	๓	๓	๙ ความเสี่ยง ระดับสูง	๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณา อนุญาต และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมา พร้อมกับคำขอและมีกรประชาสัมพันธ์ คู่มือไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน ๒. ประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ ให้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน	สำนักปลัด กองช่าง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
ของเทศบาลตำบลท่าผา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ในขั้นตอนการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ และเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒. การรับของขวัญจากผู้มาติดต่อ เพื่อช่วยให้ บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากการให้บริการ เช่น การรับเงินค่าอำนวยความสะดวกเพื่อการให้บริการที่สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ในขั้นตอนการชำระภาษีต่างๆ การขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การขอรับเบี้ยพิการ เป็นต้น	๓	๓	๙ ความเสี่ยง ระดับสูง	๑. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผล ในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมของหน่วยงาน ๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และกำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ ๓. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรมข้าราชการ และหลักธรรมาภิบาล ๔. ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ประชาชนรับทราบ	ทุกส่วนงาน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
ของเทศบาลตำบลท่าผา อำเภอกะเผลว จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การเรียกรับผลประโยชน์ใน ขั้นตอนการกำหนด TOR เพื่อ เอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะให้กับผู้ประกอบการ ผู้มี ส่วนได้ ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน / เรียกรับเงิน ของขวัญ / สินน้ำใจ / การเลี้ยง รับรอง ในขั้นตอนการ จัดซื้อจัดจ้าง หรือการเลือกคู่ค้าคู่สัญญา ซึ่ง นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่ ค้า คู่สัญญา	๔	๔	๑๖ ความเสี่ยง ระดับสูงมาก	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และ กำกับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดย เคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ ๒. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการ ฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ๓. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการ จัดซื้อ จัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๔. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตาม ประมวลจริยธรรมข้าราชการ และหลักธรรมาภิบาล	ทุกส่วนงาน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
ของเทศบาลตำบลท่าผา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๔.	การบริหารงานบุคคล	๑. การเรียกรับเงิน หรือ ผลประโยชน์ในขั้นตอนการ แต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง ๒. การรับสินบนจากผู้สมัครเข้า ทำงาน ในขั้นตอนงานสรรหา บุคคล	๓	๓	๙ ความเสี่ยง ระดับสูง	๑. ประกาศกำหนดนโยบายการ บริหารทรัพยากรบุคคล - จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินผล การปฏิบัติงาน และ หลักเกณฑ์การ แต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งให้ชัดเจน และแจ้งเวียนให้ทุกคนทราบ - กำหนดหลักเกณฑ์การสรรหา คัดเลือก บุคคล ให้ละเอียด และ ชัดเจน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ๒. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตาม ประมวลจริยธรรมข้าราชการ และหลักธรรมาภิบาล	สำนักปลัด